

Lietuvių Spaudos Biurojas
 Leidybos: LIETUVŲ SPAUDOS BIURAS
 Atsakomybės redaktorius
 Dr. Egas Muniz Moreira Landim
 Faktinis Redaktorius
 Stasys Vancevičius
 Rankraščius redakcija taisy savo nuožū-
 ra. Nesunaudotų rankraščių nesaugo
 ir savo išomis negrašina.

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
 Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Prenumeratos kaina:
 Brazilijos metams 12 milreisų, pusmečiui
 65000. Pietų ir Šiaurės Amerikoje: me-
 tams 15 milreisų, psm. 8 mlr.
 Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr
 pusmečiui 10 mlr.
 REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS
 ADRESAS:
 Rua Bandeirantes, 474 Tel. 4-3925
 Caixa Postal 1764 São Paulo.

10-ti METAI.

SÃO PAULO, 1938 m. Lapkričio - Novembro mėn. 26 d.

NR. 48 (516)

Mūsų išėivija Brazilijoje.

Brazilija turėdama vos 40 su-
 viršum milijonų gyventojų 8 su-
 puse milijonų kvadratinį kilo-
 metrų teritorijos plote pasidarė
 svetingu kraštu toms, kurios
 turėjo perdidelį gyventojų per-
 teklių ir buvo paverstos tą per-
 teklių svetur apgyvendinti.

Prieš kelioliką metų į Brazy-
 liją buvo visai atviros durys
 įvairių tautų emigrantams, ku-
 rie važiuavo su tikslu dirbti ir
 uždirbti kasdieninės duonos
 kąsnį. Brazilijos svetingumu
 gausiai naudojosi įvairios Euro-
 pos tautos, tiek didelės, tiek
 mažos. Todėl, ypač po didžiojo
 karo, į Braziliją privažiavo iš
 viso pasaulio šalių daug ateivių.
 1929 m. prasidėjus pasau-
 liniam kriziui ji skaudžiai pajuto
 ir Brazilija. Buvo pradėta įva-
 žiavimo varžyti. Prieš įvažiavi-
 mo varžymą į Braziliją atvažia-
 vo nemažas skaičius lietuvių,
 daugiausia žemdirbių. Lietu-
 viai ateiviai irgi pasinaudojo
 Brazilijos svetingumu kaip ir
 visi kiti.

Galima sakyti, kad visi lietu-
 viai ateiviai į Braziliją yra at-
 vykę su tikslu uždirbti didesnį
 duonos kąsnį. Gal tik vienas
 kitas čia atklydė kokių nors ap-
 linkybių spūriamas, nuotykių
 ieškodamas ar šiaip kokį neau-
 prantamą tikslą turėdamas. Ka-
 dangi daugumas lietuvių buvo
 bemoksliai, menko išsilavinimo
 žmonės, mažai pažįstantieji gy-
 venimą, tai dalis jų kartais bū-
 davo samoniniai įveliami į pra-
 gašingą politinę veiklą. Dėl
 šios priežasties buvo laikai,
 kada į Lietuvius buvo žiūrima
 kaip į nenuoramas, visuomenės
 kurstytojus ir komunistus. Tai
 buvo Lietuviams neužtarnauti
 užmetimai. Dėl vieno ar kelių
 apakėlių ir fanatikų kartais nu-
 kentėdavo visų lietuvių geras
 vardas. Dabar jau taip nėra.
 Jau ir ta menkutė lietuvių išei-
 vių dalis, kuri buvo kitų sąmo-
 ningai klaidinama ir suvedžio-
 jama pradėjo susiprasti. Dabar
 galima sakyti, visi lietuviai iš
 pragaištingos politinės veiklos
 pasitraukė ir ramiai sau dirba
 kiekvienas savo darbą.

Visi lietuviai išėiviai yra ra-
 mūs darbininkai, kolonistai,
 amatininkai — darbo žmonės.
 Jie niekad neturėjo ir neturi
 pašalinių politinių ir kitokių
 priešvalstybinių tikslų. Jie yra
 lojalūs tai šaliai ir jos vyriau-
 sybei, kurioje jie gyvena ir ku-
 rios svetingumu naudojasi. Jei
 kurių kitų tautų išėiviai turėjo
 dar kitų tikslų, apart savo ekon-
 ominės ir kultūrinės gerovės
 kelimo, apart rūpinimosi kas-
 dienine duona, tai prie tokių
 lietuvių niekad neprisidėjo. Gal
 tik vienas kitas paklydėlis atsi-
 rasdavo, bet mes kalbame apie
 lietuvių išėivius bendrai.
 Kitų tautų išėivių pragaištinga
 šiam kraštui veikla daug pa-

kenkė ir mums. Ir mes visai
 neužtarnautai kartais turime
 atsakyti už kitus. Paskutiniu
 laiku dažnai girdime apie nau-
 jus svetimsaliams taikomus įs-
 tatymus, apie jų teisių apribo-
 jimus ir suregulavimus. Daž-
 nas pamano, kad dabar ištikrų-
 jų prasidėjo ir mūsų išėiviams
 sunkus gyvenimas, sunkios dar-
 bo sąlygos. Tačiau taip iš tik-
 rūjų nėra. Tiesa, Brazilija pas-
 kutiniu metu griežtai suvaržė
 svetimšalių politinę veiklą. Sve-
 timšaliams griežtai draudžiama
 politikuoti ir kištis į vietos
 valstybės gyvenimą ir reikalus.
 Tačiau kultūrinė veikla, gražus
 ir naudingas kultūrinis darbas
 nevaržomas. Tiesa, nauji įstaty-
 mai gal kiek ir npsunkina vi-
 suomenišką ir kultūrinę veiklą
 painesne visų dalykų procedū-
 ra, tačiau tos veiklos nevaržo.
 Kadangi mes lietuviai išėiviai
 niekad nebuvom ir nesame po-
 litikuojantieji šioje svetimėje
 šalyje, tai dėl politinės svetim-
 šalių veiklos uždraudimo neturi-
 me mažiausio reikalo rūpintis.
 Mums tik svarbu, kad galėtume
 kultūrinį darbą dirbti savo tau-
 tos ir šios šalies — mūsų nau-
 josios tėvynės gerovei. O tokio
 darbo nieks nevaržo ir mes
 privalome jį visomis pajėgomis
 dirbti. Gražiam ir naudingam
 kultūriniam darbui turime burti
 visas mūsų pajėgas. Turime pa-
 rodyti savo darbais, kad esame
 kultūringos tautos išėiviai, kad
 esame žmonės ir mokame gerbi-
 ti tą šalį, kurioje gyvename.

Daug kas, kas arčiau pažįsta
 mūsų išėiviją Brazilijoje, sako,
 kad lietuviai yra darbštum ir
 rimtumo pavyzdys. Šiandien tu-
 rime daug bičiulių ir tikrų lietu-
 vių draugų aukštose Brazili-
 jos sferose. Turime tikrų bičiu-
 lių aukštų visuomenės veiklę,
 valdžios žmonių ir kitų garbin-
 gų vyrų tarpe. Todėl stenkimės
 gyventi ir dirbti taip, kad kiek-
 vienas mus pažįstantis svetim-
 tautis mus gerbtų ir pažintų
 mus kaip kultūringus žmones,
 naudingus savo tautai ir šiam
 kraštui.

**Brazilijos delegacija
 Pan-Amerikos kon-
 ferencijoj.**

Brazilijos delegacijai aštunto-
 je Pan-Amerikos konferencijoje,
 kuri įvyks Perū sostinėje Lima,
 vadovaujį ambasadorius dr.
 Baptista Luzardo. Delegacija
 jau išvyko per Montevideo į
 Lima.

Laikraščiai praneša, kad Brazy-
 lija paremsianti Amerikos
 Jungtinių Valstybių politiką Pan
 Amerikos valstybių atžvilgiu.
 Amerika siūlo sudaryti stiprų

Pan-Amerikos valstybių bloką
 apsigynimui nuo galimų sveti-
 mų valstybių invazijų (užpuo-
 limų).

Anglijos ministeriai Prancūzijoj.

Lapkričio 23 dieną į Paryžių
 atvyko Anglijos premijeras Čem
 berlenas ir užsienių reikalų mi-
 nisteris Halifax. Jie buvo sutik-
 ti su didžiausiomis iškilėmis.
 Anglijos ministerių kelionei po-
 litikai pridūoda daug reikšmės.
 Ta proga bus tarlamasi svar-
 biais užsienio politikos klausimais.
 Spėjama, kad tarp Angli-
 jos ir Prancūzijos politikų bus
 nuodugnai apsvarstytas ir Vo-
 kietijos kolonijų klausimas.

Žydų klausimas ga- lis pabloginti santy- kius.

Paskutiniu laiku Vokietijoje
 prasidėjo baisūs žydų persekio-
 jimai, tūkstančiai žydų bėga iš
 Vokietijos į užsienius. Kaikurio
 se valstybėse susiorganizavo
 specialūs komitetai tremiamiems
 Vokietijos žydams remti. Vokie-
 tijos žydų likimu nemažai susi-
 rūpino Anglija. Kelias dešimtis
 tūkstančių žydų Anglija sutiko
 įsileisti į savo kolonijas. Žydų
 reikalai buvo svarstomi Angli-
 jos parlamente. Dėl Anglijos su-
 sirūpinimo Vokietijos žydais la-
 bai nepatenkinta Vokietija. Vo-
 kietėjų spauda smarkiai puola
 Angliją ir Ameriką už tai, kad
 šios valstybės pasmerkė barbari-
 skią žydų persekiojimą.

Laikraščiai spėlioja, kad žydų
 klausimas galis vėl pabloginti
 Anglijos— Vokietijos santykius.

200 užmuštų ir tūks- tanciai sužeistų.

Žydų persekiojimas Vokietijoje
 pasiekė aukščiausią laipsnį.
 Paskutinėmis dienomis per už-
 puolimus ir incidentus užmušta
 virš 2 šimtų žydų. Tūkstančiai
 žydų sužeisti, vokiečiai sunaikino
 ir sudegino labai daug žydų
 turto. Tūkstančiai žydų netenka
 pastogės.

Viso pasaulio žydai pradėjo
 smarkią kampaniją prieš Vokie-
 tiją ir organizuoja pagelbą nu-
 kentėjusiems Vokietijos žydams
 Kasdien iš Vokietijos išvažiuoja
 po kelis tūkstančius žydų.

Gruodžio 9 d. Pan- Amerikos konferen- cija.

Gruodžio 9 dieną Limos mies-
 te prasideda 8-ji Pan-Amerikos
 konferencija, kurioje dalyvauja
 Šiaurės ir Pietų Amerikos vals-

Visuomenės žiniai

ARNOLDO FELMANAS praneša visuomenės žiniai, kad
 jis yra vienintelis teisėtas „Vila Lucia“ žemių savininkas ir pa-
 žymi, kad į tas žemes nieks jokių pretenzijų neturi.
 Nuosavybės dokumentai yra sudaryti 6-toje Notaro įstat-
 goje (6-a Circumscripcão) São Paulo mieste pagal įstatymą 58.
 S. Paulo, Lapkričio 22 d. 1938 m.
 A. Felmanas.
 (Parašas patvirtinta 5-je Notaro įstaigoje)

tybių atstovai.
 Konferencija svarstys visą ei-
 lę klausimų, liečiančių politinį
 ir ekonominį Pan-Amerikos vals-
 tybių gyvenimą.

Lietuvos -- Lenkijos santykiai.

Telegramų agentūra iš Varšu-
 vos praneša, kad paskutiniu lai-
 ku Lietuvos—Lenkijos santykiai
 žymiai pagerėję. Esą, tarp abie-
 jų valstybių prieta prie susita-
 rimo sustabdyti nedraugišką ir
 neigiamą propagandą per spau-
 dą ir radio.

Anglija su Prancūzija atsisakiu-
 sios nuo plano sutakyti Japoniją
 su Kinija.

— Anglija, Amerika ir Pran-
 cūzija įteikė Japonijai notą, ku-
 rioje reikalauja, kad japonų už-
 žimtoji Kinijos upė Yang-Tsė bū-
 tų palikta tarptautiniam susisie-
 kimui ir kad ta upe galėtų lais-
 vai plaukioti anglių, amerikiečių
 ir prancūzų prekybos laivai.

— Paskutinėmis dienomis Vo-
 kietijoje sušaudyta keli asmens,
 kurie buvo apkaltinti šnipinėji-
 me.

— Laikraščiai praneša, kad
 sunkiai susirgo buvęs Austrijos
 ministeris pirmininkas Šušingas.

— Estijos Pasiuntinybės Lietu-
 voje atasė M. K. Parl atšauktas
 į Taliną ir į jo vietą paskirtas
 M. E. Lipetock.

— Užsienių Reikalų Ministras
 St. Lozoraitis lapkričio 17 dieną
 išvyko į Rygą, kur dalyvavo
 Latvijos Nepriklausomybės su-
 kaktuvių minėjime.

— Rinkimai į Klaipėdos kraš-
 to seimelį įvyks gruodžio 11 die-
 ną. Pasiruošimas rinkimams ei-
 na pilnu tempu. Lietuvių ir vo-
 kietėjų partijos varo smarkią
 priešrinkiminę propagandą.

— Lietuvos biudžetą 1939 me-
 tams patvirtino Respublikos Pre-
 zidentas. Lietuvos biudžetas 1939
 sieks 368.691.171 Lt. Paprastų pa-
 jamų numatoma 321.942.771 Lt ir
 nepaprastų — 44.748.400 Lt. Pap-
 rastų išlaidų numatoma 292.179
 990 Lt ir nepaprastų — 76.511.181
 Lt.

— Klaipėdoje įsteigtas naujas
 metalurgijos fabrikas, pavadintas
 „Metalurgija“. Fabrikas pra-
 dėis veikti artimiausiu laiku.

— Turkijoje palaidotas su di-
 džiausiomis iškilėmis miręs
 Turkijos prezidentas Kemel
 Aturk. Laidotuvėse dalyvavo
 daug svetimų valstybių atstovų.

SKATYK IR PLATINK
 „LIETUVIŲ“

Vokietijos ir Pran- cūzijos santykiai.

Vokietija ir Prancūzija pasira-
 šė naują nepuolimo sutartį ir pa-
 sižada visus ginčus spręsti tai-
 kiu būdu. Paryžiaus laikraščiai
 rašo, kad santykiai tarp šių dvie-
 jų valstybių pagerėjo ir bet koks
 karo galimumas ilgam laikui ati-
 tolintas.

Laikraščiai pažymi, kad pas-
 kutiniu laiku Europos valstybių
 santykiai įeina į normalias vė-
 žes. Tarpvalstybinių santykių su
 normavimas duodąs daug vilties,
 kad būsimo karo pavojus labai
 atitolintas.

Lapkričio 22 d. Vokietijos te-
 ritorijoj nukrito didžiulis italų
 keleivinis lėktuvas, skridęs iš
 Miuncheno į Romą. Užsimušė
 keturi keleiviai.

— Laikraščiai praneša, kad

Iš Lietuvos

Nauja partija Klaipėdoje.

Iš Klaipėdos pranešama, kad naujasis „Mömler Deutsche Kulturverband“ surinko apie 400 narių. Į narius daugiausia įrašė buv. neumanininkai.

Klaipėdos jachtklubas italų regatoj.

Klaipėdos jachtklubas gavo iš Italijos pakvietimą dalyvauti a teinančiais metais rengiamoj Ge nuoj tarptautinėj regatoj.

Socialinė globa svetimšaliams.

Vidaus reikalų ministerija savo laiku išaiškino, kad svetimšalių specialistai gali būti apdrausti nuu nelaimingų atsitikimų tuo atveju, jei draudžiamas specialis to tėvynėj apdraudžiami Lietuvos piliečiai. Tuo išaiškinimu pasiremiant jau yra apdrausti 223 svetimšaliai; šešioms paskirtos pensijos.

Grįžta savanoriai iš Ispanijos.

Kaune gauta žinių, kad iš Ispanijos į Pabaltijo valstybes grįžta apie 80 savanorių, tarp kurių yra 30 Lietuvos piliečių.

Lietuvos Bankas nupirko Ragutį.

Lietuvos Bankas nupirko iš varktytinių už skolas buvusį Ragučio alaus bravorą, sumokėdamas 1.000.070 litų.

Nustatytas alaus stiprumas.

Kainų Tvarkytojas paskelbė įsakymą, kuriuo nustatomas alaus stiprumas: normalus alus turi būti 3,5 laipsnių stiprumo, o stiprusis alus — 5°. Įsakymas galios nuo naujų metų.

Kauno nuostoliai dėl bankroto Taline.

Nustatyta, kad miško pramoninkas Šeinas kuris bankrotavo Estijoje su 40.000 anglų svarų, liko Lietuvos bankams ir privatiems pirkliams skolingas apie 200.000 litų. Šeinas Lietuvoj turėjo tris lentpiūves, kuriose dar darbas sustabdytas.

Nubaustas vedybų aferistas.

Klaipėdoj buvo teisiamas tarp tautinis vedybų aferistas Erzbergeris, kuris suvedžiojo kelis klaidėčius, norėjusius išleisti už jo savo dukteris. Teismas nubaudė Erzbergerį penkerius metus kalėti.

Klaipėdos krašto seimelio rinkimuose lietuviai dalyvaus trimis sąrašais.

Lietuviškoji Klaipėdos krašto visuomenė į būsimojo seimelio rinkimus, kiek patiriama, eis trimis sąrašais. Juos išstatys atskirai — ūkininkai, darbininkai ir visuomenės sąjunga, kuri į savo eiles telkia įvairius krašto sluoksnius.

Sąrašų kandidatai artimiausiu laiku paašikės.

Tabako fabrikantai turės mokėti 75.000 lt baudą.

Spalio 20 d. Finansų ministeris apsvaratęs atmetė Tabako fabrikantų skundą dėl Kainų tvarkytojo jiems uždėtos baudos 75.000 Lt.

Žydai nori kurtis žemės ūkyje.

Žydų organizacijoms rūpinantis įvairių produktų gavybai propagavimu Lietuvos žydų tarpe, taip pat susirūpinta išlikusių žydų žemės ūkiu Lietuvoje. Tam reikalui sudaryta žydų agronomų sekcija. Toji sekcija nusistačiusi ištirti esamų Lietu-

Beveik 100 milijonų plytų.

Kiek iš tikro šiais metais Lietuvoje įsisteigė naujų plytinių, tuo tarpu žinių nėra, nes leidimų pilyinėjms steigtis vis tebeduodama, antra vertus, nevisados tuoj leidimai kaip reikiant išnaudojami. Tačiau plytų gamyba šiemet aiškiai Lietuvoje yra gerokai padidėjusi. Didžioji „Palemono“ plytinė viena šiemet savo gamybą iš pėnai busių 25 milijonų, numatoma, bus

pakelsianti net iki 40 milijonų. Gamybą padidins ir eilė kitų plytinių. Viso šiemetinė metinė Lietuvos plytų gamyba, numatoma, pasieksianti 80 milijonų, o gal jau ir viso šimto milijono plytų, kai pėnai siekė 50—60 milijonų. Kad plytų krašte ir šiemet, tiek gamybą padidinus, stinga, tai tik terodo, kiek praktikoje krašte jau pradėta realizuoti krašto mūrinių problema.

Suvalkijoje plinta durpių vartojimas.

Pranešama, kad šiemet Marijampolės ir Vilkaviškio miškų urėdijų valdiniuose durpynuose vietos gyventojai prisikasė daug durpių. Durpių eksploatacijos metu šiuose durpynuose buvo parduota vietos gyventojams išsikasti durpių daugiau kaip už 32 tūkst. Lt, o pėnai buvo parduota už 27 tūkst. Lt.

Mažėjant miško medžiagai šiose apylinkėse gyventojai vis labiau pereina prie durpyno kuroro. Be to, šiose apylinkėse dauguma pėniųjų garo mašinų apkūrena durpėmis. Durpes pėninėms parduoda vietos gyventojai, kurie jų šiemet nemaža prisikasė.

Šernai jau padarė daugiau kaip 15.000 Lt nuostolių.

Šiemet kai kuriuose miškuose yra privisė daug šernų, kurie pamiškų gyventojams padaro nemaža nuostolių. Ypač skundžiasi pamiški ūkininkai. Iki šiol Miškų Departamente jau gauti 253 prašymai ir vietos komisijų įkainojimo aktai 15.141 litų sumai. Prašymai Miškų Departamente svarstomi ir nustatomas

teiktinas ūkininkams atlyginimas. Prašymai ir dabar vis dar plaukia. Daugiausia šernų yra ir daugiausia jie ūkininkams padarė nuostolių Raudondvario, Kretingos, Prienų, Joniškių, Kauno, Varėnos, Plungės, Kaišiadorių, Pajūrio, Tytuvėnų, Panemunės, Žalgirio, Dzūkų, Utenos ir kitų urėdijų rajonuose.

voje žydų ūkininkų ir daržininkų būklė ir taip pat surasti galimybes kuriuos nors požiūriu plėsti žydų tarpe daržininkystę ir, kiek galima, ir platesnį žemės ūkį.

Obuolių eksportas duos milijoną litų.

Paskutines dvi savaites labai pagyvėjo obuolių supirkinėjimas ir eksportas. Vien tik per praėitą savaitę išvežta 61 vagonas obuolių. O per paskutines dvi savaites išvežta 109 vagonai obuolių.

Iš Vokietijos buvo gautas kontingentas išvežti obuolių už 700 tūkst. litų. Jau išvežta už 600 tūkst. litų, o už likusius 100 tūkst. Lt obuoliai prekybininkų supirkti ir į vagonus sukrauti. Taigi skirtas kontingentas pilnai išnaudotas.

Obuolių kainos neblogos ir jų pasiūla eksportui nemaža. Todėl tartasi su Vokietija dėl kontingento padidinimo, kuri sukiko obuolių kontingentą padidinti dar 3000 tūkst. Lt. Numatoma, kad ir už šią sumą pavyks obuolių išvežti. Tokiu būdu šiemet už eksportuojamus obuolius bus gautas milijonas litų.

Paneigiami Lietuvę liečią gėdai.

Lietuvos telegramų agentūra „Elta“ yra įdėjusi Kauno spaudoje tokį pranešimą:

„Užsienio spaudoje pastaruoju metu iš nežinomų šaltinių pakartotinai skleidžiami gėdai ir prasitinymai apie Lietuvos užsienių politiką ir apie jos santykius su kaimynais.

Tuose prasimanymuose minimi įvairūs vieno ar kito kaimyno pasiūlymai, susieti su reikalavimais, kurių pobūdis turis pažeisti Lietuvos politikos nepriklausomumą.

Tie visi prasimanymai neturi jokio pagrindo. Lietuvos tarptautinėje politikoje nieko naujo neįvyko. Jos tarptautinė padėtis yra tokia pat pastovi, kaip ir buvo.

Ryšium su tuo, kompetentingi politiniai sluoksniai išpėja Lietuvos ir užsienio visuomenės opiniją priimti minėtus gėdus su nepasitikėjimu ir nepasiduoti kažkieno siejamiems politinės atmosferos nuodijimo tikslams“.

Žinios — žinėlės iš Lietuvos.

— Kauno laikraščiai rašo, kad nuo lapkričio mėnesio 1 dienos visoje Lietuvos valstybėje panaikinamas karo stovis.

— Sovietų Rusijos pasiuntinys Lietuvai Krapivincevas perkeltas pasiuntiniu Prancūzijoje. Jis šiomis dienomis įteikė Lietuvos Prezidentui savo atšaukimo raštus. Kas bus kitas paskirtas į Krapivincevo vietą — dar nežinia.

— Kauno dienraštis „XX Amžius“ praneša, kad numatyta pradėti derybas su lenkais dėl mokyklų. Pasak šio dienraščio per derybas norima sutvarkyti lenkų mokyklų padėti Lietuvoje ir lietuvių mokyklų Vilniaus krašte.

SKAITYK IR PLATINK
„LIETUVI“

Liūda Majienė.

Atostogos Lietuvoje po devynerių metų.

(Iš kelionės į Lietuvą ir atgal dienoraščio)

Žodis „tėvynė“ gali būti geriausia suprantamas tik tam, kuriam likimas lėmė nuo jos ilgesniams laikui atsiskirti. Tūlas abuoja žmogus savo tėvynėi iškeliavęs iš jos pavirsta didžiausiu patriotu ir net į savo maldos žodžius įpina jai didžiausios palaimos prašymą. Tikriausia nėra nė vieno išėivio, kuris nesvajotų grįžti į savo tėvynę jei ne visados ten apsigyventi, tai bent pamatyti ir pasidžiaugti trumpesnį laiką. Tik, deja, ne visiems tai lemta, ne visi tą savo didžiausį troškimą gali patenkinti, nes gyvenimo sąlygos dažniausia yra to-

kios žiaurios, kad aukščiausių savo troškimų žmogus negali patenkinti.

Septintus metus dirbdama lietuvių išėivių mokykloje sužinojau, — tai buvo 1937 metų pabaigoje, kad kas dirbo 5 metus lietuvių mokykloje užsienyje, turi teisę gauti atostogų su kėlione į Lietuvą. Žinodama, kad tą teisę esu išstarnavusi, pajutau savy tokia malonia šiluma, kad rodos, imsiu šaukti visam pasauliui: — žiūrėkite, kokia aš laiminga! Del formaliskumo padaviau prašymą, ir laukdama atsakymo ėmiau abejoti, ar kas iš to išeis. Atrodė, kad tai per-

daug pažadėta, ir čia pat painiojosi mintys, kad tokios taisyklės tikriausia manęs, taip toli gyvenančios, visai nelies. Tik štai 1938 metų gegužės mėn. vidury gavau teigiamą atsakymą su „sąlyga“, kad reikės lankyti lituanistikos kursus. Dievuliau mano! tokia sąlyga tai tik antras džiaugsmas! Tik leiskite mane greičiau Lietuvą! — šaukia visa mano būtybė.

1938 metų gegužės mėn. 31 d. turėjau savo mokiniams ir visiems artimiausiems pasakyti atsisveikinimo žodį. Iš pat ryto jau gavau gėlių ir dovanų kėlionei. Širdyje jausdama kuo didžiausį džiaugsmą stebėjau, kodėl tokio pat džiaugsmo negalėjau įstelti kitų akyse ir veiduose. Kada atsisveikinusi pamačiau, tiek mažųjų, tiek senesniųjų akyse ašaras ir išgirčiau kai kurias moteris prašant

parvežti iš Lietuvos bent sauja žemių ant karsto užberti, kad lengviau būtų ilsėtis svetimoje žemėje, tada tik supratau, kokia aš esu savymeilė. Tada supratau, kad visi nemažiau už mane trokšta pamatyti savo tėvynę, tik jų likimas daug skaudesnis. Ir štai nuo šio momento apleido mane linksmumas, pasijutau esanti kalta už ką tai nors tikrai negalėjau susivokti. Tos pačios dienos vakarą 21 valandą „Monte Rosa“ laivas, lydintas pačių artimiausių šiam krašte man akių, atskyrė mane nuo kranto. Laivo projektoriai dar kelis sykius atsisveikindami apšvietė krante palikusius man artimus asmenis. Užlipusi ant denio traukiau į krūtinę gryną jūros orą ir kaskart jaučiaus lengviau. Kai nieko daugiau aplink save nebe-mačiau, kaip tik vandenį, tada pajutau,

kad ir čia yra dalis mano tėvynės, į kurią aš visa širdimi veržiuos. Vandenyne plotai neturi ribų kurioms pervažiuoti reikalingos vizos ir kiti leidimai.

„Monte Rosa“ laivas nėra iš pačių greitųjų ir neturi didžiosios ištaigos. Turi tik dvi klases: turistinę ir trečiąją. Kadangi važiauvau turistine klase, tai turėjau visus patogumus, kokius tik tas laivas gali suteikti. Laivas dar naujas, švara pavyzdingiausia. Visur jaučiamas didelis erdvumas. Laive vyrauja vokiečių ir ispanų kalbos. Dauguma vyksta į Europą vasarotų ar poestuvinėms pramogoms, ir keliaujančių į Lietuvą, be manęs, nėra nė vieno. Keleivių tarpe yra brazilų. Kadangi šiaip taip kalbu vokiškai ir, be to brazilų kalba labai artima ispanų kalbai, tai nesijaučiu labai išskirta. (B. d.)

BUENOS AIRES.

Buenos Aires miestas yra didžiausias Pietų Amerikoje. Be priemiesčių jis priskaito apie 2.400.000 gyventojų, o su priemiesčiais netoli trijų milijonų. Argentinos sostinėje gyvena ketvirtadalis visų tos milžiniškos šalies, užimančios 2.797.113 kv. km. plotą, gyventojų. Buenos Aires miestas su priemiesčiais užima tris kart didesnį plotą, kaip Prancūzijos sostinė Paryžius, nors gyventojų ir mažiau turi.

Patsai miestas stovi didelėje lygumoje prie dižiosios Rio de La Plata upės. Buenos Aires jurtas prieš keturis šimtus metų. Ilgą laiką šis miestas buvo mažai žinomas ir nežymus. Nepaprastas miesto augimas prasidėjo tik prieš kelias dešimtis metų. Ypatingai jis išaugo per pastutinius keliolika metų. Ir šiuo metu Buenos Aires yra didžiausias prekybos, kultūros ir galima sakyti, pramonės centru lotinų Amerikoje.

Baltimorės miesto rotošė ir miesto valdybos namai, kurie vasario 16 d. pasipuošė Lietuvos vėliavomis.

Buenos Aires turi dalinai Europos, dalinai Šiaurės Amerikos didmiesčių vaizdą. Tai vienintelis P. Amerikoje miestas, turintis požeminius geležinkelius. Požeminiai geležinkeliai modernūs ir pavyzdinai sutvarkyti. Susisiekimą požeminiais traukiniais yra labai patogus, greitas ir pigus.

Mieste nuolat verda nepaprastas triukšmas ir judėjimas. Ypatingai iš ryto ir vakare miesto centre pasidaro tiesiog didžiausias potvynys tramvajų, autobusų ir automobilių. Visos centro gatvės užsikemša.

Mieste susisiekimas palaikomas tramvajais, požeminiais traukiniais, autobusais, vadinamais „kolektyvais“ ir automobiliais. „Kolektyvas“, tai susisiekimo priemonė tarp omnibuso ir automobilio. „Kolektyvas“ yra didesnis už lengvąjį automobilį, bet žymiai mažesnis už omnibusą. Jis paima tik apie 10—12 keleivių ir vingiuodamas tarp tramvajų ir omnibusų greitai lekia. Tai greičiausia susisiekimo priemonė mieste. Į priemiesčius ir iš priemiesčių taip pat labai naudojami traukiniai. Buenos Aires yra geležinkelių mazgas. Iš čia į visas puses eina geležinkelio linijos. Yra kelios milžiniškos stotys, kurios per dieną praleidžia net iki 200—300 įvairių traukinių.

Buenos Aires miestas nepaprastai plačiai išmėtytas, o ypačingai jo priemiesčiai. Visame mieste yra daugybė didžiausių parkų ir sodų, plačiausių aikščių, kurias puošia nuostabiai gražūs ir didingi, meniškai padaryti paminklai. Miestas turi daugybę tikrų dangoraižių, siekiančių keliolikos aukštų. Keli iš jų

turi po 20 su viršum aukštų, o aukščiausias Buenos Aires namas turi 32 aukštus. Jis stovi miesto pakraštyje, arti uosto ir plaukiant laivu į Buenos Aires jau iš tolo matyti.

Beveik visos miesto gatvės asfaltuotos. Akmenimis grįstas gatvės visame mieste baigia pažeisti asfaltas. Dauguma gatvių lygios, plačios ir ilgos. Avenida Rivadavia (alėja) turi, berods apie 10 ar 12 kilometrų ilgio!

1937 m. spalio 12 dieną, per tautinę Argentinos šventę „Dia de La Raza“ (rasės diena) Buenos Aires mieste, dideliame Argentinos sostinės pasididžiavimui ir garbei, pačiame miesto centre atidaryta plačiausia pasaulyje gatvė — Avenida 9 de Julio, turinti 140 metrų pločio. Vidury tos gatvės stovi aukštas obeliskas, siekiantis arti 100 metrų aukščio, pastatytas miestui 400 metų sukaktuvėms paminėti.

Prie Dangaus vartų.

(pagal Edmond Rostand'ą)

Gyvenimą mylėjau aš —
Visa širdim, visa siela.

Nors ir vargus jis man atneš,
Bet... taip šurpi kapų tyla.

O dienos bėga, vysta jėgos,
Kaskart jaučiu, einu silpnyn...
Gyvybė tirpsta... širdį slėgia...
Žengiu niuriojon nebūtina...

Draugai juokauja susirinkę,
„Nemirsi.“ — guodžia jie rimtai,
Širdis gailiai, gailiai suklinka —
Nutilsta plakusi karšta!

Jaučiu, akis apdenčia rūkas,
Aplėbia sąmonę sapnai...
Akyse viskas tirpsta... sukas...
Apleidžiu žemę amžinai...

„Kas beldžia ten dangaus duris?“
Sužvanga rūščiai Petro balsas.
„Išleisk, tai aš... Nebūk žiaurus,
— Tai mano liudinti siela...“

„Žmogau, kokių teisių turi?“
„Tada paklausu Visagalio...“
„O gal manai, dangaus džiaugsmus —
[mus —“

— Bet, žemėje girdėjau šnekant,
— Kad gailestingas tu esi...“

„Čia pataikūnų nebereikia.
„Nutilk, su žemiška daina...“
„Čia nieks protekcijų neteikia.
„Tad užsičiaupk ir drožk... gana!
„Aha, tiesa, gal tu dorybių daug [turėjai?]
„Tik nemeluok. Lankei Bažnyčia?“

— Aš... nelankiau... žadėjau dar,
— Į ją nueiti, deja... nespėjau...

„Tai jau blogai, tai jau blogai...
„Bet — ne didžiausia nuodėmė,
„Nors tu Bažnyčios nelankei...
„Galėjai melstis ir namie...
„Na, pasakyk, man atvirai
„Ar gulti eidamas meldeis?“

— Aš gulti eidamas... tikrai...
— Meldžiaus kai... kūdikiu buvau.

„O gal tu mėgai pasninkauti?“
— Aš pasninkauti? Taip. Tikrai...
— Kai sotus būdavo skilvys...
— Gerbiau aš pasninkus užvis...“

„Ach, štai koks tu, paukšteli [mano...
„Ir dar tu dangų nori gauti?“
„Pakliūt į Rojų dar prašais...“

— Tai aš... —
„Aha, palauk, buvau užmiršęs:
„O gal mylėjai tu dorybę?“

— Mylėjau... moterį labai...
„Ar vieną tik? Sakyk greičiau?“

— O taip... tiesa, sakau teisybę...
— Paskutinioji man tikrai patiko
— Su ja dažnai, dažnai slapta...“

„Man nekalbėk tokių dalykų.“
Rimtai supyko šventas Petras,
„Kaip tu drįsti plepėti man
„Tokius niekus? Begėdis. Latras
„Keliauk, sau skradžiai praga- [ran...
„Tenai velniai bus sužavėti —
„Tavais melais... Na, štai ten [durys...“

„Ir drožk, greičiau...
„Tiesa, sakyk: o kuo tu žemėje buvai?“

— Poetas...
— Svajojau... kūrėu ir mėščiau...
— Linksmiems išspaudžiau aš... [ras...
— Beverkiantiems juokus nešiau...
— Visiems buvau aš atviras, —
— Visų vargais aš gyvenau...
— Visiems džiaugsmus išdalinau,
— Kada pasikvietė mirtis,
— Beliko man tik tai... viltis... —

„Poetas tu esi? Tikrai?
„Ir taip nedrąsiai man sakai?
„Kodėl anksčiau tylėjai tu?
„Jeik. Atversiu tuoj vartus.
„Jeik, paguosk varguolę dvasią
„Čia tylią rimtį sielai rasi...“

Dabar ramiai atsidusau, —
Duris atvėrė — įėjau...

São Paulo.
1938. XI. 20.

sėjo mėnesiais oras būna gero, kai šaltas ir nesveikas. Vasaros metu, apie gruodžio ir sausio mėnesius, o taip pat ir kitais mėnesiais buna labai didelių karščių.

Buenos Aires turi vieną didžiausių Pietų Amerikos uostų, kur kasdien atplaukia ir išplaukia daug didelių ir mažų laivų.

Buenos Aires mieste yra keli dideli muziejai, universitetas, daugybė aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų. Jame išeina daug dienraščių, iš kurių keli yra pasaulinio masto.

R. Kymantas.

Pranasingi marš. Fošo žodžiai.

Prancūzų maršalas Fošas, nuo kurio daugiausiai parėjo Vokietijos nugalėjimas Didžiąjame kare, 1921 metais yra pasakęs šitokių žodžių.

— Sąjungininkai (vadinasi, Anglija ir Jungt. Amerikos Valstybės) nepanorėjo Prūsijos. Jie atsisakė Bavariją padaryti sava rankiška valstybe ir sudaryti, kai aš reikalavau, eilę Reino respublikų. Atsiminkite mano žodžius: nepraeis nei 10-ties metų, kai mums teks skaitytis su naujo karo galimumis su Vokietija, o per 15 mums teks ir kariauti.

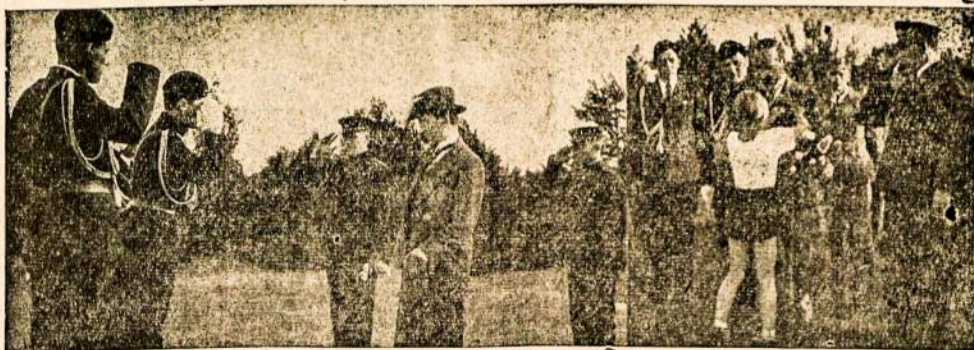
Tiesa, kol kas kariauti neprišėjo, bet karo galimūnai su Vokietija yra ištikrųjų labai dideli.

Pirmas kareivis, žuves Didžiojo karo pradžioje.

Šią vasarą Belgijoje buvo atidengtas paminklas kareiviui A. Sebaldui. Jis buvo pirmasis Prancūzijos karys, žuves 1914 m. rugpjūčio mėn. 7 d. 7 val. 30 min.

Tą dieną 200 prancūzų dragūnų įėjo į Belgijos miestelį Gufalo, kurį buvo užėmę vokiečiai. Prancūzų raitelius įspėjo, kad vokiečiai yra aplink viešbutį. Viešbutis staiga buvo apsuptas prancūzų kareivių ir prasidėjo šaudymas. Vokiečiai buvo užklupę bepusryčiaują, bet jie tuoj pasislėpė į arklydes ir taip pat ėmė šaudyti. Nustojus kiek šaudymui, kareivis A. Sebaldas įėjo kieman ir šūktelėjo vokiečiams, kad jie pasiduotų. Tuo metu vienas vokiečių šovė į Sebaldą, kuris, pataikytas į galvą, parkrito ir netrukus mirė. Prancūzai greitai padegė arklydes. Vokiečiai, bėgdami iš arklydžių, dar nušovė kelius prancūzus, bet pirmasis krito Sebaldas. Dabar to miestelio gyventojai jam pastatė paminklą.

VISI SKAITO TIK SENIAUSIĄ IR DIDŽIAUSIĄ PIETŲ AMERIKOS LAIKRAŠTĮ „LIETUVIS“

J. E. LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA pas Jaunlietuvių Girulių stovykloje.

Vietos lietuvių gyvenimas.

„LIETUVIO“ KALENDORIUS.

„Lietuvio“ kalendorius 1939 metams jau galutinai baigiamas paruošti spaudai ir ateinančią savaitę bus pradėtas spausdinti. Kalendorius iš spaudos išeis gruodžio mėnesį.

Kalendorių nemokamai gaus visi „Lietuvio“ metiniai prenumeratoriai, kurie užsimokės už prenumeratą iki Naujų Metų. „Lietuvio“ kalendorius bus didelio formato 100 su viršum puslapių didumo, gausiai iliustruotas ir gražiai išleistas. Tai bus didžiausias ir gražiausias lietuviškas kalendorius iš visų iki šiol išleistų lietuviškų kalendorių Pietų Amerikoje. Kalendoriaus turinys bus labai įvairus ir įdomus.

Skelbiama į kalendorių primami redakcijoje, rua Bandeirantes, 474 iki šių metų gruodžio 15 d. Skelbimų kainos lietuviams ir jų firmoms labai prieinamos. Dėl skelbimų galima teirautis ir telefonu 4-3925.

„Lietuvio“ kalendorius 1939 m. bus vienintelis mūsų kolonijoje.

Kalendorių, kaip nemokamą priedą gaus metiniai prenumeratoriai ne tik Brazilijoje, bet ir Lietuvoje, Argentinoje, Urugvajuje, Amerikoje ir kitur užsieny.

Į PARAGVAJŲ ATVAŽIUOJA LIETUVIŲ.

(Laiškas iš Asunciono)

Paragvajuje lietuvių nedaug yra. Daugumas jų — neseniai iš Lietuvos atvykę „laimės ieškotojai“ ir klajokliai, kurių svarbiausiu tikslu yra pasprukti iš čia į Braziliją, Argentina ar Urugvajų. Kadangi į pastarąsias tris valstybes įvažiavimas labai suvaržytas, tai naujieji lietuviai emigrantai pirma važiuoja į Paragvajų ir iš ten bando slapta pereiti sieną į kitą kurią nors valstybę.

Daugumas į Paragvajų atvykusių lietuvių patenka į baisių skurdą ir vargą. Ypatinai tie, kurie atvažiuoja be jokių sutauptų. Tokiems tenka pakelti badą, ligas ir pergyventi sunkiai įsivaizduojamą skurdą. Vienas iš tokių buvau ir aš. Atvykęs į Asuncioną be lėšų atsidūriau baisiame varge. Išalkęs, miego damas atvirame lauke, susirgau ir apie du mėnesius išgulėjau ligoninėje kasdien laukdamas giliinės.

Po dviejų mėnesių sveikata truputį pasitaisė ir dabar dirbu vienoje mažoje dirbtuvėlyje. Iš savo uždarbio vos galiu šiaip taip prasimaitinti. Noriu išvažiuoti iš čia kur kitur, bet neturiu lėšų ir sveikata dar silpna. Bijau mirti pakelyje.

Asuncione lietuvių labai nedaug. Iš europiečių čia gana daug yra ukrainiečių ir rusų.

Asuncionas, 1938-XI-2 d.
P. Š-as.

CHORVEDIS P. K. GUDAVIČIUS ORGANIZUOJA MOKINIŲ CHORĄ.

Naujasis mūsų kolonijos chorvedis ir muzikos mokytojas p. K. Gudavičius jau pradėjo organizuoti didelį lietuvių mokyklų mokinių chorą. Mokinių choro

repeticijas jau dabar lanko apie 60 mūsų mokyklų 4-to skyriaus mokinių. Tikimasi, kad lietuvių mokinių choras išaugs iki 100 narių.

Lietuvių mokinių choras bus rimtu pagrindu būsiamiems mūsų kolonijos chorams. Lietuvių mokinių choras daug patarnaus lietuvių išlaikymui mūsų jaunėje kartoje ir pripratinas baigus lietuvių mokyklą lietuvius vaikučius prie organizuotumo ir bendro kultūrinio darbo.

Lietuvių mokinių chorui ir jo organizatoriui tenka tik palinkėti geriausio pasisekimo.

Dėdė J.

SKAUTŲ IŠKILA VILLA ANASTAZIJOJE.

Lapkričio mėn. 20 d. Villa Anastazijos skautus aplankė Vi-

Lietuvos kariuomenės kapelionas kanauninkas A. Sabaliauskas, poetas, pasirašinėjęs „Žalia Rūta“. Stovi karo ligoninės sodelyje.

Vila Belos ir Bom Retiro skautai. Ta proga skautų vadas Ed. Pažėra, pasveikinęs ir patikrinęs visus skautus, išreiškė pasitenkinimą Villa Anastazijos skautais, kurie sugeba savarankiškai veikti. Toliau savo kalboje nurodė skautiškus idealus ir ateities darbo kelią.

Iš mokyklos, visi skautai nuvyko į Tietė paupį, kur gražioje pievelėje pažaidė, padainavo ir nusifotografavo. Pavakare svečiai, atsiveikinę su Villa Anastazijos skautais, išvyko namo.

E.

LIETUVIAI POETAI PIETŲ AMERIKOJE.

Brazilijoje ir Argentinoje yra keletas lietuvių poetų, kurie savo kūryba yra pažįstami ir mūsų laikraščio skaitytojams. Be to daugiausia eilėraščių mūsų laikraštyje spausdino tragiškai miręs poetas V. Atkočaitis.

Žymesnieji lietuviai poetai Pietų Amerikoje yra šie: Antanas Vilutis (Argentinoje), Simas Bakšys, Kostas Činčikas, Jelinskaitis (Klerikas A. Ausenka) ir neseniai iš Lietuvos atvykęs Klemensas Jūra. Pastarieji keturi gyvena S. Paulo mieste.

Pažymėtina, kad visi žymesnieji lietuvių poetai P. Amerikoje yra „Lietuvio“ nuolatiniai bendradarbiai. Jų eilėraščius

dažnai skaitome „Lietuvio“ puslapiuose.

Vilnietis poetas K. ČINČIKAS, kuris greitu laiku išleis savo eilėraščių rinkinį „Velniai Rojuje“.

SPORTAS

LITHUANIEČIAI BOKSUOJASI.

Praeitą šeštadienį S. Paulo bokso rungtynėse dalyvavo lithuanietis Vladas Markevičius. Tai buvo pirmas jo viešas pasirodymas. Šiose rungtynėse Vladas užsirekomendavo geru boksininku — savo gražia technika ir didele išverme jis jau pirmame runde užkariavo publikos simpatijas. Po trijų runderų teisėjas paskelbė rungtynes pasibaigus lygiomis. Nors sprendimas gal buvo ir teisingas, bet Markevičiaus pirmąjį pasirodymą reikia skaityti puikiai pavykusiu.

Šiandien, lapkričio 26 d. jau prasideda megejų bokso čempionatas, kuriame dalyvaus kitas lithuanietis Ignas Žiedas. Pirmiausia jam teks susitikti su Fidelio (Esperia). Vl. Markevičius šį kartą yra atsarginis.

St. Či.

TALKA TEBEVYKSTA.

Villa Bellos lithuaniečiai sportininkai gavo naudotis žemės sklypu futbol aikštei, tik reikiainga sulyginti kupstai, kurių čia netrūksta.

Sekmadieniais iš ryto ir šeštadieniais pavakarėmis sportininkai lygina savo aikštę. Iki šiol išlygintas aikštės vidurys. Lieka dar išlyginti galai. Kadangi Villa Bellos skyriaus sportininkai daugumoje yra 12—16 m. amžiaus, tai patys savo jėgomis ne sugebės greitai aikštės išlyginti. Todėl kreipiasi į kitų skyrių sportininkus ir vietos prijauniančius lietuvius atvykti į aikštę. Tarkos įvyksta sekmadieniais 8 val. ryto ir šeštadieniais 5 val. vakaro. Atvykstant į aikštę prašytume, jei galima, atsigabenti reikalingus įrankius.

Villa Bellos sk. Valdyba.

PASAULIO LENGVOJI ATLETIKA.

400 metrų bėgimo rekordai:

Lietuvos — Liutkus 51,2 sek.;
Brazilijos — Puglisi 48,8; Argentinos — Anderson 48,4; Bolivijos — Gutierrez 54,8; Čilės — Salinas 48,4; Perū — Bozzo 50,6; Urugvajaus — Dominguez 49,2; Vokietijos — Harbig 47,6; Belgijos — Verhaert 49,7; Danijos — Christensen 49,3; Ispanijos — Labourdette 50,0; USA — Williams 46,1; Estijos — Nesterov 50,3; Suomijos — Tamisto 48,3; Graikijos — Mandikas 50,1; Olandijos — Baumgarten 48,8; Vengrijos — Kovacs 47,9; Italijos — Lanzi 48,1; Japonijos — Nakajima 49,0; Norvegijos — Johansen 48,6; Lenkijos — Grassowski 48,3; Švedijos — Wanchenfeldt 47,8; Šveicarijos — Imbach 48,0; Čekoslovakijos — Kuenicki 49,1; Anglijos — Brown 46,7; Europos — Brown 46,7; Pasaulio — Williams (USA) 46,1.

Olimpijadų laimėtojai; 1896 m. — Burke (USA) 54,2; 1900 — Long (USA) 49,4; 1904 — Hillman (USA) 49,2; 1908 — Halswelle (Angl.) 50,0; 1912 — Reidpath (USA) 48,2; 1920 — Rudd /P. Afr./ 49,6; 1924 — Liddell /Angl./ 47,6; 1928 — Barbutti /USA/ 47,8; 1932 — Carr /USA/ 46,2; 1936 — Williams /USA/ 46,5.

Pasaolinių rekordų istorija: 48,2 — Reidpath /USA/ 1912 m., 47,6 — Liddell /Angl. 1924 m./ 47,4 — Meredith /USA 1926 m./, 47,0 — Spencer /USA 1928 m./, 46,4 — Eastman /USA 1932 m./, 46,2 — Carr /USA 1932 m./, 46,1 — Williams /USA. 1936 m./.

Į TALKĄ SPORTININKAMS!

Sekmadienį, lapkričio mėn. 27 d. 8 val. ryto Vila Belos „Lithuania“ skyrius lygina futbol aikštę Vila Zelinoje, netoli bažnyčios. Kviečiame visus sportininkus ir prijauniančius į talką. Prašome atsinešti ir reikalingus įrankius.

Valdyba.

Norėdami apsaugoti savo akių sveikatą, nešiokite AKINIUS

Moderniški akiniai

Pigiausiomis kainomis gaunami pas diplomotą optica FOTOPAN Avenida São João, 340
Lietuviams, atėjusiems su šio skelbimu duodame specialią 10% nuolaidą. Taip pat turime didelių foto aparatų pasirinkimą. Ir viskas fotografijai.

ISTATYMAI SVETIMŠALIAMS

Informacijų Agencija, įsisteigusi Rua José Bonifacio, 390 sobre-loja, sala K, praneša savo klientų ir bendrai visuomenės žiniai, kad šiomis dienomis perkėlė savo raštinę iš minėtosios gatvės į RUA DOS GUSMÕES Nr. 324 (arti Gabinete de Investigações), kur ir toliau tęs visus svetimšalių legalizacijos ir registracijos dokumentų sutvarkymo darbus.

Taip pat priimama visokie dokumentai vertimui.

Atidaryta nuo 8 val. iki 6 val. vakaro.

RUA DOS GUSMÕES, Nr. 324.

(ši gatvė prasideda arti Luz stoties)

Svarbus pranešimas skaitytojams.

Per «Lietuvio» administraciją galima užsisakyti įvairių laikraščių ir knygų iš Lietuvos. Administracijoje taip pat galima gauti įvairių lietuviškų knygų, vyčių, paveikslų ir lietuviškų atvirukų. Knygos, atvirukai ir paveikslai siunčiami ir į provinciją, ne tik Brazilijoje, bet ir į Argentiną, Urugvajų ir kitas Amerikos šalis.

Žemiau dedame administracijoje gaunamų knygų katalogą ir kainą milreissais. Pinigus už knygas galima siusti ir svetima valiuta (iš Argentinos ir Urugvajaus) pav. pezais. Smulkesnės informacijos teikiamos žodžiu ir raštu.

(Tąsa iš 47 Nr.)

Knygos pavadinimas	autojus	kaina
186. LOTI VEDYBOS	P. Loti	10\$000
187. HANIBALAS	M. Jelusič	10\$000
188. LENKAI IR LENKIJA	V. Gustaitis	16\$000
189. VIEŠKELIS PRO KAIMĄ	J. Šukys	7\$000
190. ERŠKĖČIAI I tomas	F. Neveravičius	9\$000
191. ERŠKĖČIAI II tomas	F. Neveravičius	8\$000
192. BESIŠYPSANTI MERGAITĖ	P. Ramutis	13\$000
193. BENJAMINAS KORDUŠAS	J. Marcinkevič.	13\$000
194. MADAME DUBARRY	H. Berndorff	11\$000
195. GRAFAS IR ŽMONĖS	S. Vaineikienė	13\$000
196. SKRIAUDA	M. Rodzevičiūtė	11\$000
197. PRAGARAS I tomas	E. Mnišek	8\$000
198. PRAGARAS II tomas	E. Mnišek	8\$000
199. PRAGARAS III tomas	E. Mnišek	8\$000
200. PRAGARAS IV tomas	E. Mnišek	8\$000
201. PABĖGELIAI	J. Linnankovski	7\$000
202. MAGNUS DUX	K. Puida	16\$000
203. UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ	K. Dobiliškis	10\$000
204. ISLANDIJOS ŽVEJIS	P. Loti	7\$000
205. SUKILĖLIS MONTE	V. Keyserling	13\$000
206. SABOS KARALIENĖS AINIS	R. Tehvs	11\$000
207. PETRAS I I tomas	A. Tolstoj	11\$000
208. PETRAS I II tomas	A. Tolstoj	10\$000
209. PETRAS I omas	A. Tolstoj	10\$000
210. PIRMOJI MEILĖ	J. Turgenevas	7\$000
211. ANAPUS MIŠKO	S. Zaborskas	7\$000
212. IŠTIKIMOJI UPĖ	S. Žeromski	7\$000
213. DANGAUS DEIVĖ	K. Flammarion	3\$000
214. TARP 5 IR 7	V. Alantas	10\$000
215. APLINK AFRIKĄ I tomas	K. Pakštas	11\$000
216. APLINK AFRIKĄ II tomas	K. Pakštas	10\$000
217. MŪŠIS	C. Farrere	7\$000
218. KROMVELIS I tomas	M. Jelusič	10\$000
219. KROMVELIS II tomas	M. Jelusič	10\$000
220. PJERAS IR ŽANAS	G. Maupassant	7\$000
221. AMERIKONIŠKA TRAGEDIJA I t.	T. Dreoser	13\$000
222. AMERIK. TRAGEDIJA II tomas	T. Dreoser	14\$000
223. ANKLODĖ ir SKRYBELAITĖ	P. Rozitis	7\$000
224. PO RUDENS DANGUMI	K. Hamsun	7\$000
225. VARPAI	Ch. Dickens	3\$000
226. MŪSŲ ĮZYMEJŲ ŽMONĖS	P. Ruseckas	10\$000
227. KAIP IŠGYVENTI 100 METŲ	A. Gueniot	7\$000
228. DANGAUS DEIVĖ	K. Flammarion	3\$000

(B. d.)

Gražios Jaunosios Lietuvos jaunimo eilės.

Lietuvos kultūrinio gyvenimo apžvalga.

(Tąsa iš 47 nr.)

Ateinančiais metais bus Rokiškio, Šiauliuose ir Alytuje. Rajoninės dainų šventės jau yra įgavusios tradicinį pobūdį. Į jas suvažiuoja beveik visi chorai arimtausio rajono ir chorai — svečiai iš visos Lietuvos. Programą iš anksto sudaro Muzikų Draugija, susitariusi su vietos chorvedžiais. Chorus suderinti ir sujungti į bendrą chorą nėra sunku, nes visi chorai mokosi dainos pagal Muzikų Draugijos pateiktas gaidas. Paprastai šventės trunka dvi dienas. Pirmąją dieną įvyksta simfoninis koncertas ir stipresniųjų chorų varžybos; antrąją dieną didžiąją programą išpildo jungtinis choras, į kurį įeina visi suvažiavusieji chorai. Į rajonines dainų šven-

es paprastai suvažiuoja apie 100 chorų su apie 3.000 dainininkų. Kadangi čia gauna rungtyniuoti ir atskiri chorai, ir įvairūs rajonai, tai tokios šventės dainos meno kėlimui ir chorų kultūrai yra labai reikšmingos. Be to, tokios rajoninės dainų šventės leidžia įvairių krašto vietų gyventojams patirti gražaus ir galingo dainavimo įspūdžius. Siemet įvykusios rajoninės dainų šventės parodė, kad daugelis chorų jau yra pasiekę aukštą dainos meno lygį ir kad lietuviškoji daina ir jos ugdytojai chorai sparčiai eina pažangos keliu.

VYTAUTO DIDŽIOJO KULTŪROS MUZIEJUS.

Vytauto Didžiojo Kultūros Mu-

ziejus šią vasarą, kaip ir kitais metais, vykdė senosios lietuvių kultūros eksponatų rinkimą. Tuo tikslu buvo išsiuntę dvi etnografinės ekspedicijas — vieną į vakarus, kitą į rytų Lietuvą. Abi ekspedicijos, pagal nustatytą planą, rinko būdingus namų apyvokos reikmenis, darbo įrankius, liaudies meno dirbinius; darė senų statybų ir sodybų nuotraukas ir planus, tyrinėjo ir užrašinėjo papročius. Ekspedicijos surinko kelis šimtus labai retų, senų ir įdomių eksponatų. Surinktoji medžiaga tuo tarpu dedama į Kultūros Muziejaus sandėlius. Vėliau ji bus atiduota organizuojamam tėviškės muziejui, kuris vaizduos Lietuvos senosios kartos visas gyvenimo aplinkybes — su trobesiais, rūbais, rakandais, darbo įrankiais ir kt.

NAUJOS KULTŪROS ĮSTAIGOS

Naujos kultūros įstaigos šią vasarą įsteigusios ar steigiamos, pažymėtinos šios:

— Visuomeninio Darbo Vadyba, kurios tikslas tautinę ir valstybinę sąmonę ugdyti ir visuomenę informuoti. Ji apima viešojo žodžio, spaudos, meno parvaizdavimo (parodu) ir drauginio darbo sritis. Naujoji įstaiga yra ministerio pirmininko žinioje. Jai vadovauja generalinis sekretorius (viceministeris) prof. Izidorius Tamošaitis. Visuomeninio Darbo Vadyba, turėdama plačius tikslus ir uždavinius įstatymu yra gavusi ir plačių teisių įstaigos nurodymai, siekiant jai savo tikslų, yra priviolomi valstybinės, savivaldybinių ir kitoms viešosios teisės organizacijoms. Įstaiga jau yra perėmusi prie «Eltos» veikusių Vidaus Informacijos Skrybių, ir Vidaus Reikalų Ministerijos spaudos priežiūrą, Valstybės Radio

foną ir kino filmų cenzūrą. Visuomeninio Darbo Vadyba dar tebėra organizavimosi stadijoje, tačiau jos veikla jau yra teigiamai pasireiškusiu visuomeniniam gyvenime ir visuomenės informavime.

— Šia vasarą įsteigta ir kita reikšminga kultūrinė įstaiga — tai Lituanistikos Institutas. Kaip švietimo ministeris prof. Tonkūnas Seime pasiūkino, šio instituto uždavinys bus dirbti, kad lietuvių tauta tam tikrais atžvilgiais save geriau pažintų, geriau žinotų savo istoriją ir kalbą. Iki šiol šia kryptimi buvo nemaža rūpinasi. Steigiamojo Instituto tikslų siekė universiteto lietuvių kalbos, lyginamosios kalbotyros, lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos katedros, lietuvių kalbos žodyno komisija, tautosakos archyvas, pavardžių ir vietovardžių komisija ir kt. Tačiau šios įstaigos dirbo pasikirai, be bendro plano. Lituanistikos Institutas visus tuos darbus sukoncestruos, išplės ir pagyvins.

— Liepos mėn. pradžioje Micekvičiaus slėnyje, ties Kaunu, atidarytas zoologijos sodas — žvėrynas, kuris turi tikslą gyvūnų parodoti visą Lietuvos gyvūniją — žvėris, paukščius ir žuvis. Tuo tarpu į zoologijos sodą renkama Lietuvos gyvūnija, o vėliau numatoma įsigyti įdomesnių eksponatų ir iš kitų kraštų. Sodu vieta parinkta labai tinkama: apie 24 hektarų plotas apaugęs įvairiais medžiais ir krūmais, kalnuotas, upelio pertėkamas. Zoologijos sodas kartu su botanikos sodu ir gamtos muziejumi žiūrovui parodo visą Lietuvos gamtą, su jos gyvūnija ir augmenija.

— Lietuva jau seniau jautė naujos radijo stoties reikalingumą. Dabartinė Kauno radijo sto-

tis buvo pastatyta 1925 metais. Tada ji buvo viena moderniausių Europos radijo stočių. Tačiau radijo pažanga gana greitai ją pasendino: ją pradėjo nuslėbti kai kurios kaimyninės stotys. Naujai radijo stotiai statyti pasiruošimai jau buvo atlikti anksčiau. Vyriausybei leidus, jau pradėta naujos galingos radijo stoties statyba ties Babtais, apie 15 kilometrų nuo Kauno. Stoties galingumas bus 60 KW, bet reikaliui esant galingumas galės būti padidintas iki 120 KW. Šitoks stoties galingumas Lietuvos radijo susisiekimo sąlygomis bus visai pakankamas. Stotį pasisėmė statyti viena anglų firma už 1.000.000 litų. Kitų metų ruošenyje naujoji stotis jau pradės veikti; ji turės visus moderniausius įrengimus.

— Prie žymesniųjų įstaigų bei įrengimų galima priskirti ir šią vasarą atidarytą pirmąją viadus oro liniją tarp Kauno—Palangos—Klaipėdos. Rugsėjo mėnesio pradžioje iš Anglijos buvo atgabenti du puikūs keleiviniai lėktuvai, kuriuos nupirko Susisiekimo Ministerija. Tuojau buvo pradėti bandomieji skraidymai tarp Kauno ir Palangos. Pasibaigus pajūryje vasarajimo sezonui, oro susisiekimas buvo nutrauktas iki ateinančių metų pavasario. Nuo pavasario oro linija tarp Kauno ir Klaipėdos veiks nuolat, vasarą ir žiemą. Iki šiol per Lietuvą skraidė tik švėtimai lėktuvai linijomis Berlynas—Kaunas—Ryga ir Varšuva—Kaunas—Ryga. Dabar įvedamas ir nuosavas vidaus oro susisiekimas.

(B. d.)

Vakar priešai -- šiandien draugai.

Čekoslovakija per 20 metų už slenio politikoje tvirtai laikėsi demokratinio bloko-Paryžiaus ir Londono. Tai buvo pavyzdin- giausias ir ištvermingiausias to bloko sąjungininkė. Nežiūrint įvairiausių politinių persigrupu- vimų, naujų jos pašonėje išau- gusių jėgų ir grėšinių, iki Godesbergo ir Miuncheno kon- ferencijų paliko ištikima Londo- ni ir Paryžiui. Nors Hitleris nekartą davė suprasti Prahai, kad skaitytųsi su jo politika, blaviai įvertintų jo tikslus, ne- pastotų pietų-rytuose jam kelio, už ką jis paliks Čekoslovakiją ramybėje, tačiau Benešas ir jo bendradarbiai, pasitikėdami sa- vo sąjungininkais ir laikydamie- si pasižadėjimų, nenorėjo dėl to su Hitleriu net kalbėti.

Benešas apsvylė labai skau-

džiai. Londonas su Paryžium- leido Čekoslovakiją padalyti. Po tokio tragiško apsvylymo Benešui ir kitiems jo draugams neliko kitos išeities, kaip pasi- traukti iš politinės arenos ir už- leisti vietą kitiems, kurie galėtų surasti naujus kelius, ir naujus, patikimesnius draugus.

O draugai patys atsisaukė.

Kai tik Berlynas sužinojo, kad Benešas pasitraukė, visa vokie- čių spauda sutartinai prabilo: „Čekai, tai didvyriška tauta, ku- ri verta didelės pagarbos“. Nea- tsiliko skolinga ir Praha. Nauja generolo Syrový vyriausybė aiš- kiai pakrypo Berlyno pusėn. „Sudieu Paryžiui“ — atsiliepė Prahos spauda. „Mes dabar eisim tuo keliu, kurį mums rodys gyvenimo tikrovė ir jos faktai.“

ramumui, Šveicarijion suvažiavo daugybė svetimšalių, ieškančių ramesnio kampelio. Dabar Švei- carijos valdžia nusiskundžia, kad visokių svetimšalių joje esą jau per daug. Daroma žygių kai kuriuos svetimšalius atgal grą- žinti.

Kaip nyksta pran- cūzų tauta.

Statistikos duomenimis, prieš tris šimtmečius, t. y. 1650 met. Europoje buvo iš viso 100 mili- jonų gyventojų, iš to Prancūzi- joje gyveno 20 milijonų žmonių. Šiandien Europoje priskaitoma 510 milijonų gyventojų, iš to Prancūzijoje yra 42 mil. gyven- tojų. Taigi 1650 m. 100-tui eu- ropiečių teko 20 prancūzų, da- bar gi 100-tui europiečių tenka tik 8 prancūzai. Be to, Prancū- zijoje yra daugiausia gyventojų kurių amžius peržengė 60 metų. Iš viso Prancūzijoje senjų yra 74 proc. visų gyventojų. Vokie-

gyvena žmogus — Povilas Korn — kuris nuo Didžiojo karo ap- seina be miego. O atmintko taip 1918 metais mūšyje Korn buvo sužeistas į galvą. Nuo to laiko šis žmogus negali miegoti ir vi- sai gerai apseina be miego. Šie met dėl senyvo amžiaus Korn perėjo emeritūron. Kaip šis žmogus praleidžia laiką? Tiesą sakant, kiekvieną vakarą Korn gulasi lovon, bet neužmiega. Pa- prastai atsigulęs klausosi muzi- kos per radiją. Ketvirtą valan- dą ryto jis keliasi, bet kadangi visas miestas dar tuo laiku mie- ga ir krautuvės bei kavinės už- darytos, tai jis eina paprastai geležinkelio stotin ir ten stebi atvažiuojančius ir važiuojančius traukinius. Tatai jam geriausiai patinka. Būdamas tarnyboje 7 val. eidavo įstaigon, kur padė- davo sargams tvarkyti, o pas- kiau skaitydavo laikraščius. Ta- čiau mėgiamiausia jo knyga yra Biblija, kurią jis skaito kasdien pō kelias valandas. Dažnai tu- ri ką nors suvalgyti ir užsirūky-

JUOKAI

Ūkininkas vėlai grįžta iš mies- to į namus. Įėjęs į žmonos mie- gamąjį, atranda ten savo berną. — Ką gi čia veiki? — kla- sia berną susijaudinęs ūkinin- kas...

— Ieškau... atsako sumišęs bernas.

— Kogi ieškai?

— Tamstos.

— Argi nežinai, kad aš nesu namuose.

— Taip, bet tamsta esi man pasakęs, kad savo vietoj palie- ki žmoną... — jau ramiai atsa- ko bernas.

— Dabar, kada tamsta gavai palikimą po dėdės, tur būt, pa- galiau atgausiu ir aš savo pinig- us?

— Ar tamstai ne gėda iš to- kio liūdno fakto, kaip mano dė- dės mirtis, dar siekti ištraukti kapitalo?

GUDRUOLIS.

— Petriuk — sako tėvas, kuo tu norėtum būti: gydytoju, advo- katu ar inžinierium.

— Nei vienu iš šių.

— Tai kuo?

— Kareiviu — atsako Petriuk- kas.

— O nebijai mirti kare?

— O kas mane nušaus?

— Priešas.

— Na, gerai, tai noriu būti priešu — atsako Petrelis.

MALONI DOVANA...

Jauna panelė pirmą kartą ap- žiūri karo laivą.

— Kiekviena granata, kurią ši patranka pasiūncia, — aiški- na leitenantas, — kaštuoja 1000 litų.

— Dieve mano! — sušunka panelė, kokia maloni dovana tam, kam ji siunčiama...

LAIKOSI ŽODŽIO...

— Kodel Baltrus gerdamas šnapsą užsimerkia?

— Todėl, kad davė žodį žmo- nai, kad į degtinę nežidrės.

Mirties Žemuma.

Karščiausia žemės rutulyje vieta yra vadinamoji Mirties Že- muma Kalifornijoje (Amerikoje). Šitoji Žemuma yra 100 metrų žemiau jūros paviršiaus. Turi 240 klm. ilgio ir nuo 15 ligi 56 klm. pločio. Yra tenai didelės balos ir tyrlaukiai. O ežerai spokso kalnų viršūnėse. Šiau- čia ten didelės smėlio audros, taip, kad niekas žmonių tenai negali gyventi. Juo labiau, kad toje žemumoje yra labai aukšta temperatūra. Karščių metu temperatūra siekia 71°C, o pa- prastai yra ten 60°C. 1849 me- tais šitoje žemumoje žuvo dide- lis būrys emigrantų. Mirties Že- muma duoda ir naudos. Joje randama daug borakso ir boro rūgšties, naudojamos daugelyje pramonės šakų. Čionai dirban- tieji darbininkai gyvena tam tik- ruose nameliuose, pastatytose aukštai ant tam tikrų stulpų.

Lietuvos kareivis priima ryšių tarnybos šunį, kuris atneša praneši- mą. Lietuvoje ir šunes išmokomi nešioti karo lauke pranešimus, tie- ti telefono vielos liniją, kada žmogus per šaudymus negali praeiti ir atneša karo lauke sužeistiesiems perrišamos medžiagos ir vaistų.

Šveicarijoje daug visokių pabėgėlių.

Šveicarija yra neutrali valstybė. To neutralumo ji laikėsi Didžio- jo karo metu ir dabar būtų neu- trali, jeigu būtų kilęs Europoje karas. Todėl kilus Europoje ne-

tijoje — 11 proc., Jungtinėse Amerikos Valstybėse — 8 proc. Sovietuose — 6 proc.

Žmogus, kuris apsi- eina be miego.

Vengrijos sostinėje Budapešte

ti pypkę.

Korn yra jau visai pripratęs būti be miego, juo labiau, kad tas nemigas jo visai nevargina. Pirmaisiais metais šituo žmogu- mi buvo labai susidomėję gydy- tojai, bet neišaiškinę Korno ne- migo priežasties, paliko jį ra- mybėje.

Vaikų Kampelis

Atgailos ašara.

Kitą kartą gyveno žiaurus ir šykštus žmogus. Jis vertėsi kubiliaus amatu. Su savo žmo- na ir vaikais buvo labai žiaurus. Visi jo nemėgo, ir niekas nedrį- so į jo namus užėiti.

Vieną rudens vakarą į kiemą įėjo s. na elgeta ir paprašė jį duonos. Žmogus atsisakė duoti duonos, o kai elgeta vėl ėmė maldauti, jis piktu balsu suriko: — Eik šalin, ragana!

Vargšė senelė ruošėsi išeiti, bet tuo tarpu prie jos pribėgo kubilius ir stumte išstūmė ją pro vartus. Tada senelė elgeta atsirūko ir tarė jam:

— Blogas žmogau, tu tol ne- rasi ramybės, kol nepripilsi pil- nos statinės vandens.

Tuos žodžius pasakiusi, dingo. Išsigandęs kubilius pasigriebė statinę ir nubėgo prie upelio. Visaip bandė statinę pripilti van- dens, bet niekas nepadėjo —

statinė vis buvo tuščia. Taip su statine jis klaidžiojo po visą ša- lį ir net jūroje mėgino ją pri- semti vandens, bet visos jo pas- tangos nuėjo niekals.

Niekur negalėdamas rasti ra- mybės, kubilius apkeliavo visą pasaulį, vilkdamas paskui save statinę.

Po kiek laiko jis pradėjo gal- votį apie savo ydas. Jis prisimi- nė, kaip žiauriai kankino savo žmoną ir vaikus, ir staiga jo a- kys prisipildė ašarų. Viena aša- ra nukrito į statinę ir, didžiau- siam kubiliaus nustebimui ir džiaugsmui, nuo šios vienos at- gailos ašaros prisipildė pilna statinė vandens.

Išdykėlis vėjas.

Lekia vėjas keliu ir švilpia. O prie kelio suaugę jauni mede- liai. Čia nuplėšia sausą uosio lapelį, čia papurtina šermukšnio

uogeles, paūžia liepos šakelėse, numeta klevo „lėktuvėlių“ ir skren- da toliau.

Štai ir mokykla, o ten kiek vaikų!

— E, šoksiu mokyklėlėn, — sako vėjas, — pasismaginsiu, pa- ūšiu...

Įšoko pro langą į klasę. Per- vertė Stasio Žioplelio knygos la- pą, nupūtė Onytės sugeriamąjį po suolu.

— Langą! Langą! — šaukia vaikai.

— E, dar mane čia sučiups, — tarė sau vėjas ir op, iššoko pro langą.

O čia, žiūri — Simelis miega lis pasivėlinęs mokyklon skuba. Kad stvers Simelio kepurę... fru- u! Nulėkė Simelio kepurę, kaip plunksna. Mūsų Simelis vejas kepurę sukaitęs, sušilęs. Pasi- painiojo batelių šniūreliai ir... bumpt Simelis ant žemės, dargi liepa, prie kelio stovėdama, ėmė juoktis:

— Šū-šū-šū... Tai netvarkingas berniukas.

— Kaimyne, nesijuok, — tarė liepai klevas. — Užaugš Sime-

lis, surimtės, sugudrės ir susit- varkys.

— Taip, taip, — pridūrė ažu- las, — vaikai, kai užauga, tai sugudrėja ir surimtėja. Štai, žiū- rėk, Tadukas, kai buvo mažas, tai dar jaunus medelius laužė, o dabar, žiūrėk, visą vasarą me- delius globojo ir laistė...

Būtų medžiai dar ilgai kalbė- ję apie vaikus, bet vėjas įsisu- ko į jų šakas ir lapus ir ėmė purtyti, linguoti. Bet pasirodė, kad medžiai — tai ne Simelio kepurė. Nieko neįveikęs, vė- jas nukūrė į laukus, o Simelis, sugavęs kepurę, nubėgo mokyk- lon.

Jei...

Jei mylėti, — tai karštai, Jei dainuoti, — tai gražiai, Jei skrajoti, — tai aukštai, Jei kovoti, — tai narsiai! Mūsų širdys, — tai ugnis, Ką krūtinėj dega vis...

Ged. Laukis.

UŽDAVINYS NR. 7.

1. — — —
2. — — —
3. — — —
4. — — —
5. — — —

Vietoje brūkšnelių ir taškų reikia įrašyti šias reikšmes: 1. Lietuvos miestas, 2. Žuvis, 3. Me- dis, 4. Veido dalis, 5. Lietuvos kalmynas.

Teisingai įstatę raides, brūkš- nių vietoje gausime žymaus Lie- tuvos kurorto vardą.

Pabandykite jį sužinoti. (3 taš- kai).

„ANGELAI BAŽNYČIOJE“

Klebonas išgirsta įtartiną triuk- šmą bažnyčioje—vagus. Klausia. — Kas čia.

— Tai angelas—atsako balsas iš zakrastijos.

— Bet čia ne vieta angelams, angelai visai danguje, skrisk ir tu iš čia...

— Ach! Aš negaliu skristi, aš dar jaunas.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak- n visokius liūdijimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha- madoms ir pilietybės įgijimui.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve- nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. (kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

„Kadernetos“ (Carteira de identidade)

tik 80\$000. Einant įstatymu Nr. 406 privaloma kiekvie- nam svetimtaučiu. Išsiimkite „kadernetą“ negaišdami laiko

Dr. De Thimé rua Direita, 36 1° andar, sala 10.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gy- dymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro- cesus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Ben- dras gydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško sil- pnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAĮ NAMUS BET KURIĄ VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas Sāo Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žė- mės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.
Telef. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.
KALBA LIETUVIŠKAI.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punctualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų mode- lius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pa- sirinkimas.
SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SA- LYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. Sāo Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir Sāo Pauly, su daugelio metų prakti- kos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelana, arba sidab- ru. — Darbas garantuotas. Trau- kia dantis be skausmo už 5\$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto- grafijų srity. Specialybė pa- didinime, o taip pat su da- žais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fo- tografijų reikalais. Daro iš- fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua S. Caetano, 447 (sen. nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Didžiausia naujiena

Kiekvienam įsidėmėtina!

„Lietuvio“ Administracijoje galima gauti įvai- riausių LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinki- mas didžiausias ir kainos labai prieinamos. Užeikite įsitikinti. Atskirai skelbsime knygų ir plo- kštelių katalogą su kainomis. Taip pat galima gauti Lietuvos Vyčių ir šiaip įvairių paveikslų bei Lietuvos vaizdų atvirukų.

Knygos, vyčiai, paveiksai ir atvirukai užsakant siunčiami ir į provinciją registruotu siunti- niu. Už kiekvienos knygos ir paveiklo persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesnį kiekį persiuntimo išlaidos mažesnės.

Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:

„LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1767 SĀO PAULO. Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reik- ia pažymėti laiške kokiam rei- kalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKU IR TIKSLU SAVO ADRE SA. Plokštėlės į provinciją ne- siunčiamos.

Pasinaudokite proga šiandien pat!

Lietuviška

Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustu- vės darbus.

Lietuviams nuolaida.

Užeikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194

TEL. 4-2640

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertaj

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės (Demonstruojamos su garsiakalbe mašina) SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DI- NOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIŠ STY- GŲ ORKESTRAS (TRIO)
Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 S. Paulo.

Sklypai Villa Lucia

Villa Prudentes rajonas neapsakomai progresuoja. Gera padėtis — didelė ateitis. Liko nedaug sklypų.

Parduodame prieinamomis išsimokėjimo geriausiomis sąly- gomis, mėnesinėmis ratomis per 7 metus be užstato, su maža našu. Pasinaudokite proga. Duodame medžiagą greitai sta- tybai.

Bondės Villa Prudente ir autobusai Villa Zelina.

Raštinė Vietoje

„Lietuvis“ ir lietuviški laikraščiai pardavinėjami:

SĀO PAULO MIESTE:

1. Ant Largo da Sē prie laikrodžio ir «bondžių» galert- jos; 2. Prie centralinio pašto laiptų ir kampo. Bom Retiro ra- jone: 1. Baužio krautuvėje, 2. Silva Pinto ir Pua J, Paulino laikraščių kioske, 3. «José Paulino» vaistinėje, 4. Genevičiaus krautuvėje, 5. prie Luz tilto, 6. Luz stoties kioske. Mokos rajo ne: 1. Rua da Moōca ir av. Pses de Barros kampo laikraščių kioske, 2. Dr. V. Kudirkos mokykloje. V. BELOS IR V. ZELI- NOS Rajone: 1. Vygelio krautuvėje, 2. Vytauto Didžiojo mokyk- V. ANASTAZIJOS rajone: 1. Lapos kioske, (Lapoje) 2. Kirilau- ko krautuvėje ir pas Skadą. NORTE IR BRAZ stoties kioske. SĀO CAETANO stoties kioske. PARQUE DAS NAÇŌES Maironio lietuvių mokykloje, SANTOS MIESTE: Santos stoties kioske. RIO DE JANEIRO MIESTE: 1. Pas p. p. Ramanauskas, rua Bella 130 ir pas Polykarpą Labeledavą, av. Mēm de Sa 110

PASTABA: Be aukščiau paminėtų vietų «Lietuvj» ir laikra- čius iš Lietuvos bei kitur pardavinėja mūsų platintojai visuose Lietuvos apgyventuose rajonuose išnešiodami po namus.

Seniausia Lietuviška Siūvykla Mūsų Kolonijose

„KAUNAS“

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Didelis gerų ir modernių medžiagų pasirinkimas. Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kos- tiumai mūsų siūvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnų šlapintos medžia- gos siūtų mūsų siūvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38\$000. Rua Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Parduodame laivakortes pigiausiomis, ne- gu kur kitur kainomis. Duodame patari- mų visais išeiavybės klausimais. Negalin- tiems atvykti į Sāo Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Įkurta 1900 m.

Rua Maua 207 kampas rua Conceiçāo prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai. Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Kiniečių paėgos vėl stiprėja.

Naujausias žinios praneša, kad kiniečių kariuomenės paėgos vėl pradėjo stiprėti. Kiniečiai pradėjo didelę ofensyvą prieš japonus Kantono fronte. Kiniečiai deda pastangas atimti iš japonų neseniai prarastą Kantono miestą.

Kiniečių armijai Kantono fronte vadovauja pats maršalas Čangkaišekas.

Sukilėliai bombardavo Barceloną.

Paskutinėmis dienomis Ispanijos sukilėlių karo lėktuvai bombardavo Barcelonos miestą. Daug žmonių sužeista ir užmušta.

Mūšiai Ebro fronte šiek tiek sumažėjo. Sukilėliai Ebro fronte užėmė keletą svarbių punktų pradėjo koncentruoti kariuomenę kitose vietose.

Redak. St. Vancevičius vyks į Norte do Paranā.

Gruodžio mėn. pradžioje «Lietuvio» redaktorius St. Vancevičius vyks į šiaurės Paranoje esančią žemės ūkio koloniją Norte do Paranā.

K. Činčikas išleidžia eilėraščių rinkinį.

Mūsų skaitytojams jau pažįstamas poetas Kostas Činčikas, kuris dabar gyvena S. Pauly, paruošė ir atidavė spaudai savo eilėraščių rinkinį, pavadintą «Velniai Rojuje».

Eilėraščių rinkinį spausdina spaustuvė «Baltica». Rinkinys išeis iš spaudos gruodžio mėnesį.

K.

BRAZILIJOS ŽINIOS.

Padidėjo Brazilijos importas.

Statistikos žiniomis, Brazilijos importas (įvežimas iš užsieniu)

per pirmuosius septynis šių metų mėnesius pasiekė 3.122.272.000 milreisių, arba 345.178.000 milreisių daugiau, negu 1937 metais per tą patį laiką.

Šiais metais Brazilija daugiausia įvežė mašinų, geležies išdirbinių, gyvulių ir kitokių prekių. Mažiau įvežta maisto gaminių.

Brazilijoje nėra bedarbių.

Laikraščių žiniomis, Brazilijoje nedarbo klausimas šiuo metu esąs visai neaktualus. Brazilijoje nėra bedarbių, o priešingai — jaučiama stoka darbininkų. Ypačiai trūksta darbininkų fazendose ir žemės ūkyje. Miestuose bedarbių atsiranda, bet tai laikini bedarbiai, kurie greitai laiku vėl susiranda darbą.

Terminas svetimšalių legalizacijai.

Terminas visų nelegaliai į Braziliją atvažiavusių ir čia gyvenančių svetimšalių legalizacijai baigiasi lapkričio 30 dieną. Norintieji legalizuotis svetimšaliai privalo iki ankščiau minėtos dienos įteikti prašymus su visais reikalingais dokumentais Rio de Janeiro esančiai komisijai, vadinamai Comissão de Permanencia de Estrangeiros.

Žydų protestas.

Viso pasaulio žydai griežtai protestuoja prieš žydų persekiojimus Vokietijoje. Lapkričio 23 dieną S. Paulo mieste nuo 16 iki 18 val. protesto vardan buvo užsidariusios visos žydų krautuvės ir prekybos įstaigos. S. Paulo ir kitų Brazilijos miestų žydų dvasinė vyriausybė paskelbė pasnikus žydams.

Persekiojami „bišių“ lošikai.

Brazilijos Respublikos Prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo draudžiamas visoje Brazilijos teritorijoje pagarsėjęs lošimas „jogo de bicho“. Rio de Janeiro policija jau pradėjo smarkiai persekioti „bišių“ lošimo įstaigų savininkus ir pačius lošikus. S. Paulo dar tuo tarpu „bišiais“ lošiama.

— Laikraščių žiniomis šimtą padidėjęs Brazilijos kavos eksportas į Italiją.

DEL VILLOS BELLOS ŽEMIŲ.

Pulkininkas Antonio Manoel Gonçalves Junior, turįs raštinę ir gyvenančią rua Cristovam Colombo nr. 3, 6 aukšte, savininkas dalies Villos Bellos, vilų „Balnearia Josephina“ José Minino pajūry Santos mieste, vilos Gonçalves Junior villa Lais Paulo, villa Gonçalves Limão priemiestį, didžiausios dalies Villa Olympia ir Villa Syria šiame mieste ir Indianopoly (didelė dalis) ir daugybės kitų, nebijodamas priekaištų ir ginčų, šiuo pareiškia kad juo nuosavybės dokumentai Villos Belloj ir visur kitur yra tikriausi, be jokio įtarimo ar ginčo dėl jų tikrumo, be to, dar pareiškia, kad gali būti likviduojami per 24 valandas.

Nėra nieko ir nieko negali būti prieš jo žemes.

S. Paulo, 1938 m. spalio mėn. 26 d.
pas. Antonio Manoel Gonçalves Junior.

K. Č. Lietuvis. Skrisk, karveli...

Skrisk, karveli, į tėvynę, Kur žaliuoja gojai Ir nuneški linksmą žinią — Laiską mylimajai.

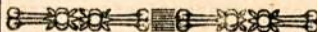
Nepaklysk tiktai, paukšteli, Kur į kitą vietą, Bet nuneški šį laiškėlį Mano numylėtai.

Pasakyk, kad neužmiršo — Myli tave vieną, Apie tave tik svajoja Ir nakčia ir diena.

Greit sugrįžki, karvelėli, Iš tėvynės mano, Mylimos parnešk žodelį, Kaip dabar gyvena.

1938. VI. 27 d.
Caiuby.

Iš šiomis dienomis išeinančios iš spaudos knygos „Velniai Rojuje“.

DEL VECCHIO geriausios Gitaros visokioms ismieroms ir kaitoms. Pirkite tiesiai iš fabriko. Visokių stygų pasirinkimas. Reikalaukite katalogų veltui.

FABRIKAS IR KRAUTUVĖ
Rua AURORA 196.

— Montivideo mieste įvyko Brazilijos, Argentinos ir Urugvajaus atstovų pasitarimas, kuriame bus svarstomi būdai ir priemonės kovai su kontrabandininkais.

— São Paulo Gubernatorius dr. Adhemar de Barros aplankė visą eilę estado provincijos miestų ir miestelių.

— Paskutiniu laiku Brazilijoje šiek tiek atpigę kvietinių miltų kaina. Laikraščiai rašo, kad būsianti atpiginta ir duona.

— Mirus S. Paulo Arkivyskupui D. Duarte Leopoldo e Silva S. Paulo Arkivyskupijos valdytoju laikinai išrinktas Monsienioras J. Evangelistas Martins Ladeira.

Dr. M. Barmak

«Santa Casa» ligoninės Chirurgijos Daktaras.
Bendra klinika ir chirurgija Vias urinaris.

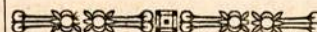
Tratamento das ulceras de estomago e duodeno.

KUNSLTORIJA:

Rua Tres Rios, 381 nuo 4 iki 6,30 val. vak. Gyvenamoji vieta: rua da Graça, 193.
Tel. 5-5843.

TIK LIETUVIŲ SKAITYDAMA VISKĄ ŽINOSI.

Gerbiamieji Skaitytojai!

Jau artinasi Nauji Metai, to dėl laikas pasirūpinti užsimokėti už laikraščio prenumeratą 1939 metams Nežiūrint į tai, kad mūsų laikraštis šimet žymiai padidintas, jo prenumeratos kaina paliekama ta pati. Būtent: BRAZILIJOJE metams 12\$000, pusmečiui 6\$000. Į LIETUVĄ — metams 20 milreisių, pusmečiui 10\$000. Į ARGENTINĄ — metams 3 pezai, pusmečiui pusanthro pezo. Į URUGVAJŲ — metams pusanthro (urugvajiško) pezo. ŠIAURĖS AMERIKOJE — metams 1 doleris. Į VISAS KITAS PASAULIO ŠALIS — metams 1 doleris.

Pinigų siųsti: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO—BRASIL.

Visi metiniai „Lietuvio“ prenumeratoriai, užsimokėję už prenumeratą ligi Naujų Metų gaus nemokamai didelį LIETUVIŠKĄ KALENDORIŲ 1939 METAMS.

Kas užsiprenumeruos laikraštį dabar gaus jį nuo šios dienos ligi 1939 metų pabaigos.

Administracija.

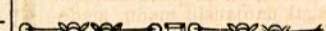
Reikalingos siuvėjos prie capų /lietaus apsiaustu/ siuvimo.
Kreiptis: Rua Galvão Bueno, 202. Liberdade.

REIKALINGOS SIUVĖJOS.

Su gera praktika, mokačios siūti ant motorinės mašinos. Mokamas geras atlyginimas.
Fabrica de Pyjamas Lemo. Rua Florencio de Abreu, 68 S. Paulo.

Dabar Brazilijoje viešinio rašytojo Klemenso Jūros naujasis, ašaras išspaudžiantis romanas „DIDYSIS SIELVARTAS“ galima įsigyti labai pigiai — tik už 6\$000.
Įsigyk šį puikų romaną ir Tamsta.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Telf. 4-0316

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorejos išgydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

— Vengrijos parlamentas pareiškė nepasitikėjimą dabartinei vyriausybei. Laikraščiai rašo, kad buvęs Vengrijos ministris pirmininkas norėjęs Vengrijoje įvesti nacių režimą. Beveik visos Vengrijos politinės partijos tam pasipriešino ir pasistenė, kad seimas išreikštų vyriausybei nepasitikėjimą. Vengrijos vyriausybė atsisakė atsistatydinti.

— Vokietijai reikalaujant Čekoslovakija dar perleido Vokietijai dalį savo teritorijos. Vokietijai atiteko apie šimtas Čekoslovakijos kaimų. Tarp Vokietijos ir Čekoslovakijos pasirašyta galutinai sutartis dėl teritorijos perleidimo. Vokietijai iš Čekoslovakijos daugiau jau nieko nereikalaujanti.

VANDENYNUOSE TRŪKSTA DIDŽIŲ ŽUVŲ.

Tarptautinio jūros tyrinėjimo komiteto pranešimu, Europos vandenų pakraščiuose sumažėjęs didžiųjų žuvų skaičius. To sumažėjimo priežastis esanti tankių tinklų vartojimas. Iš tokių tinklų netgi vidutinės žuvis negali išsprukti. Vienintelė proga išsigelbėti nuo didžiųjų žuvų stoko, pradėti vartoti retesnius tinklus.

Alfaiataria Estan

Stasio Šlikto Siu- vykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SAŽINGAS. Prie siuvelyklos veikia moteriškų rūbų skyrius, kur siūvami palaidai ir kostiumai. Šį siuvelyklą atidarė skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

